

Pensar-hi i parlar-ne

Encara algú presisteix a rebutjar l'ús dels pronoms forts de tercera persona —ell, ella, ells i elles— designant coses inanimades i idees abstractes. És cert que en la llengua parlada usem gairebé exclusivament aquestes formes pronominals referides a persones, però la llengua escrita, en el seu afany de precisió i exactitud, amb la preocupació d'evitar les possibles confusions d'antecedents, ha d'utilitzar sovint certs recursos de què prescindeix l'expressió col·loquial. I si bé ningú no recorre sinó amb moderació a aquest ús dels pronoms forts de tercera persona, el fet és que en trobem exemples en els textos de tots els nostres lingüistes.

Una cosa, però, és recórrer-hi quan realment convé, per exemple quan aquests pronoms fan la funció de subjecte o bé de complement de nom, i una altra de molt diferent és recórrer-hi quan la mateixa idea es podria expressar per mitjà dels pronoms febles hi i en, és a dir, en els complements verbals que han d'ésser introduïts per preposicions com a, de, en i amb. Com que el castellà, tal com és sabut, no disposa de formes pronominals que corresponguin a hi i en, les construccions amb complements de verb representants per pronoms forts de tercera —tant referits a persones com a coses— introduïts per una preposició hi són prou corrents. Imitar aquestes construccions en català, tal com, incomprendiblement, algú encara fa, representa renunciar a un recurs sintàctic que constitueix, sens dubte, una posició d'avantatge.

Un parell d'exemples, naturalment, poden acabar d'aclarir aquest punt. No són pas inventats, sinó extrets de publicacions recents. Construccions com «...la clandestinitat i els anys que han passat en ella» i «...són problemes molt urgents però mai no parlem d'ells» són les que caldria evitar, disposant com disposem d'aquests elements gramaticals tan valuosos com són els pronoms hi i en: «...La clandestinitat i els anys que hi han passat i ...són problemes molt urgents però mai no en parlen».